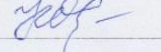

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра українського прикладного мовознавства

Затверджено

На засіданні кафедри українського прикладного
мовознавства
факультету філологічного
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від "30" серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

Силабус з навчальної дисципліни

«Українська мова (за професійним спрямуванням)»,
що викладається в межах ОПН_Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів спеціальності 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Львів 2021

Назва курсу	Українська мова (за професійним спрямуванням)
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка, вул. М. Грушевського, 4, 79005, Львів
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Філологічний факультет, кафедра українського прикладного мовознавства, 233 авд.
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01-Освіта / Педагогіка, спеціальність 014.05 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
Викладачі курсу	Доц. Щепанська Х.А., доц. Туркевич О.В., асист. Баліцька М.З.
Контактна інформація викладачів	Khrystyna.Shchepanska@lnu.edu.ua https://philology.lnu.edu.ua/employee/schepanaska-hrystynaoksana.turkevych@lnu.edu.ua https://philology.lnu.edu.ua/employee/turkevych-oksana-myroslava.balitska@lnu.edu.ua https://philology.lnu.edu.ua/employee/balitska-myroslava
Консультації по курсу відбуваються	Щепанська Х.А., Туркевич О.В., Баліцька М.З. ауд.233, гол. корпус Університету. Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі онлайн консультації через платформу Zoom. Для погодження часу консультацій слід писати на корпоративну електронну пошту викладача або дзвонити.
Інформація про курс	Курс «Українська мова за професійним спрямуванням» призначений для студентів третього року навчання як нормативна дисципліна. Курс є частиною загальноуніверситетського комплексу гуманітарних дисциплін, сприяє формуванню комунікативної компетентності фахівця (українською мовою) в усіх сферах реалізації, виробленню правильної мотивації до вивчення усіх курсів, що входять до переліку обраного напряму, з практичним усвідомленням застосування мовленнєвих знань, вмінь, навичок.
Коротка анотація курсу	Курс спрямований на розвиток і вдосконалення компетенції спілкуватися українською мовою у майбутній професійній сфері; формувати навички культури мовлення (усні і писемні) з урахуванням особливостей найбільш доречного функціонального стилю мовлення та відповідно до норм сучасної української літературної мови. Теоретичні знання й практичні навички реалізації сучасних мовних норм (зокрема лексичних, граматичних, стилістичних, орфоепічних) у професійній сфері (передусім стосується наукового й офіційно-ділового стилю) сприяють формуванню комунікативної поведінки фахівця, зокрема успішній комунікації та досягненні мети спілкування.
Мета та цілі курсу	Мета курсу – сформувати у студентів засобами української мови лінгвістичну основу для виконання професійної діяльності з врахуванням сучасного комунікативного простору (безпосереднє, опосередковане спілкування у всіх формах і жанрах реалізації)
Література для вивчення дисципліни	- Гриценко, Т. Б. Українська мова за професійним спрямуванням : навч. посіб. Київ : Центр учбової літ., 2019. 622 с. - Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (№ 2704-VIII, чинний від 16.07.2019)

	https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 • Мацюк З., Станкевич Н. Українська мова професійного спілкування : [навч. посіб.], Київ : Каравела, 2013. 352 с. • Микитюк О. Культура мовлення: особливості, завдання, цікавинки : [навч. посіб.] Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2014. 236 с • Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : [навч. посіб.]. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. 440 с. • Погиба Л. Практикум з української мови за професійним спрямуванням : [навчальний посібник] / Л. Погиба, Т. Грибіниченко, Л. Голіченко, Н. Кавера. Київ: Кондор-Видавництво, 2013. 296 с. • Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Київ : Зоря, 2003. 255 с. • Семенов О. Культура наукової української мови : [навч. посіб.]. Київ : ВЦ “Академія”, 2010. 214 с. • Стахів М. Український комунікативний етикет : [навч.-метод. посіб.]. Київ : Знання, 2008. 245 с. • Український правопис (2019). – URL: https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf • Шевчук С., Клименко І. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник]. Київ : Алерта, 2012. 696 с. • Шевчук С. Українське ділове мовлення. Київ : Атіка, 2004. 592 с.
Тривалість курсу	Один семестр
Обсяг курсу	Українська мова за професійним спрямуванням Загальний обсяг 90 годин, у т. ч. 16 годин лекційних, 16 годин практичних занять і 58 годин самостійної роботи на денній формі навчання. 3 модулі
Очікувані результати навчання	студент повинен знати: - специфіку усного українського професійного мовлення та елементи риторики; - особливості лексики, фразеології, термінології, граматичних засобів української мови за фаховим спрямуванням; - типи лексикографічних праць, специфіку фахових словників; - норми сучасної української літературної мови та особливості їх реалізації в системі усного та писемного фахового мовлення; - правила мовленнєвого етикету. - актуальні нормативно-правові акти, які регламентують статус української мови як державної вміти: - використовувати знання орфоепічних та акцентуаційних правил, риторичних законів для реалізації різних жанрів усного професійного мовлення; - характеризувати словниковий склад української літературної мови, уживати нормативні лексичні засоби, фразеологічні

	одиниці у фаховому мовленні; - використовувати лексикографічні джерела української мови відповідно до потреб професійного спілкування; - творити тексти в межах різних видів і жанрів усного та писемного фахового українського мовлення; - дотримуватися правил мовленнєвого етикету відповідно до ситуацій та тональностей фахового спілкування.
Ключові слова	УМПС, система мови, мовна норма, комунікативна компетенція, професійне спілкування, мовленнєві навички, державна мова, національна мова.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань зі сучасної української літературної мови; знання історії української мови, її функціональних стилів, лексичного та фразеологічного багатства, вміння послуговуватися різноманітними словниками.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Пояснювально-ілюстративний метод, метод проблемного викладення, навчальний модуль тощо. Лекційна форма навчання: проведення лекцій; пояснення та наведення прикладів за темою лекції, дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. Семінарське заняття: доповідь, відповідь, обговорення; презентація результатів дослідження.
Необхідне обладнання	Проектор, комп'ютер
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються так: • практичні: 35% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 35; • 2 модулі: 40% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 40; • усний виступ: 10%; максимальна кількість балів 10; • компресія наукового тексту (ключові слова та план до наукової статті): 5%; максимальна кількість балів 5; • документи 10%; максимальна кількість балів 10; • Підсумкова максимальна кількість балів 100. Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися академічної доброчесності, тобто самостійно виконувати навчальні вправи та завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання; надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної діяльності. Здобувачі вищої освіти повинні: • Поважати честь і гідність інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших. • Відповідально ставитись до своїх обов'язків, вчасно та добросовісно виконувати завдання, передбачені навчальними планами. • Активно займатись самостійною роботою, використовуючи методичні посібники, рекомендації викладачів, додатково

	опрацьовуючи нову літературу, використовуючи всі можливості для отримання необхідних знань. • Ефективно розподіляти час на пошук і вивчення матеріалів, необхідних для отримання якісної освіти. • Чесно та відповідально готуватись до поточного, підсумкового контролю, атестації докладаючи зусиль до своєчасного виконання всіх завдань. • Подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Усю літературу, яку студенти не зможуть знайти самостійно, надає викладач виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студентів заохочують до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Бали, які студент одержить впродовж двох семестрів враховуються при виставленні підсумкової оцінки. При цьому обов'язково враховується присутність на занятті та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом та іншими мобільними пристроями під час занять з метою, не пов'язаною з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Питання до заліку	До заліку необхідно виконати запропоновані на практичних заняттях і винесені на самостійне опрацювання завдання. Зразок завдань підсумкової контрольної роботи 1. Унормованість, стандартність, наддіалектність, поліфункціональність, стилістична диференціація – це ознаки: а) національної мови; б) ділової мови; в) літературної мови; г) рідної мови. 2. Укажіть правильний варіант відповіді: а) ортоепічні норми – передбачають дотримання правил наголошування слів; б) ортографічні норми – встановлюють закономірності утворення нових слів за наявними в мові словотвірними моделями; в) граматичні норми – охоплюють правила творення та написання слів; г) лексичні норми – регламентують використання слів відповідно до їх значення та не допускають вживання жаргону, ненормативної лексики. 3. Якої комунікативної ознаки мовлення не дотримано у висловлюванні: “Повернувшись з практики для філологів, йому надали необхідні матеріали для вивчення лексикографічних

джерел”.

- а) логічності;
- б) виразності;
- в) доречності;
- г) чистоти.

4. До якого підстилю і стилю належить уривок тексту: “Іван Пулюй знав 15 мов, зокрема давньогрецьку та гебрійську. Саме таку людину з теологічною освітою і знанням мов шукав письменник Пантелеймон Куліш для перекладу Біблії українською. Їхній переклад Нового Завіту закінчено 1871 року. Остаточну редакцію Іван Пулюй завершив через вісім років, а ще за два роки книга побачила світ. Уже готовий переклад Старого Завіту 1885 року знищила пожежа на Кулішовому хуторі Мотронівка. Куліш до кінця життя працював над його поновленням. Роботу закінчили Іван Пулюй та Іван Нечуй-Левицький. Повний їхній переклад Старого і Нового Завіту вийшов друком 1903 року у Відні, мав сім перевидань”.

- а) науково-навчальний підстиль наукового стилю;
- б) публіцистичний підстиль наукового стилю;
- в) науково-довідковий підстиль офіційно-ділового стилю;
- г) науково-популярний підстиль публіцистичного стилю.

5. У котрому варіанті дотримано правил милозвучності української мови:

- а) В аудиторії студенти опрацьовували завдання зі самостійної роботи;
- б) Я, Сидорчук Сидір Сидорович, взяв в викладача діалектології;
- в) Інститут української мови і літератури теж залучений до проекту;
- г) В 2020 році вступив до Львівського національного університету імени Івана Франка.

6. У котрому слові кожен із наголосів є виразником іншого лексичного значення:

- а) корість;
- б) переносний;
- в) назавжди;
- г) новини;

7. Позначте рядок, у котрому всі слова треба писати з літерою г:

- а) (г, г)ероїчний, (г, г)удзик, (г, г)остинець, (г, г)речний;
- б) об(г, г)рунтувати, (г, г)лей, (г, г)уля, (г, г)азда;
- в) (г, г)анок, (г, г)азета, (г, г)ерб, (г, г)ектар;
- г) (г, г)азета, (г, г)рунт, (г, г)ладкий, (г, г)удзик,

8. Вербальний рівень мовленнєвого етикету – це:

- а) етикетні вислови;
- б) темп мовлення, інтонація;
- в) правила милозвучності української мови;
- г) тональність спілкування.

9. У котрому рядку нема плеоназму чи тавтології:

- а) таке саме аналогічне рішення, інша альтернатива, художній стиль;
- б) основний лейтмотив, у місяці січні, перспектива на майбутнє;
- в) доречне слово, щороку в лютому, подарунок на згадку;
- г) колишній ексміністр, моя власна думка, виконати роботу.

10. У котрому рядку всі слова є синонімами:

- а) засада, принцип, концепція;

- б) зволікати, відволікатися, баритися;
в) автобіографія, резюме, життєпис;
г) еволюція, розвиток, поступ.
11. У котрому рядку подано українські відповідники слів: елементарний, диференціювати, еквівалент:
а) найвигідніший, ділити, подібний;
б) поверховий, визначати, дорівнювати;
в) найпростіший, розрізняти, відповідник;
г) легкий, розчиняти, приклад.
12. Які слова називають професіоналізмами:
а) слова, мовленнєві звороти, характерні для мови людей певних професій; “неофіційні”, експресивно забарвлені синоніми до термінів, що не завжди відповідають нормам літературної мови;
б) слова, мовленнєві звороти іншомовного походження, характерні для мови людей певних професій;
в) те саме, що й терміни;
г) слова, мовленнєві звороти, які використовують у писемних текстах наукового та офіційно-ділового стилю.
13. У котрому рядку обидва слова можна поєднати за змістом зі словом відношення:
а) міждержавні, політичні;
б) геометричні, процентні;
в) службові, правові;
г) між людьми, математичні.
14. У котрому рядку всі терміни загальнонаукові:
а) теплообмін, моделювання, конвекція, випаровування;
б) морфологія, мовлення, асоціація, метафора;
в) верстат, кронштейн, предмет, сила;
г) класифікація, синтез, метод, взаємодія.
15. Терміносполука – це:
а) термін, що складається з двох і більше слів;
б) система термінів певної галузі;
в) речення, що містить терміни;
г) словосполучення з двох термінів.
16. Котра форма звертання є правильною:
а) шановна громада!
б) пане професоре!
в) пане Коваленку!
г) пані Катерино Іванівно!
17. Позначте рядок, у якому всі іменники у формі род. відм. однини мають закінчення –у(-ю):
а) представники блок., герой детектив., держави Ліван.;
б) величина ромб., високого звук., будова атом.;
в) наслідки землетрус., сучасного метрополітен., хвилі Дінц.;
г) атмосферного тиск., сектор.. цирку, особливості вектор.. .
18. У котрому рядку правильно утворені прикметники:
а) двухтомна справа;
б) двохелементна конструкція;
в) двохрівнева квартира;
г) двакілометровий відрізок.
19. У котрому варіанті допущено помилку у вживанні форм займенників:
а) його обов’язки, у всіх відвідувачів;
б) цих днів, листуємося з ними;

	в) абичiego листа, їх справи; г) на його одязі; з вашими друзями. 20. Укажіть рядок, у якому всі форми числівників з іменниками вжиті правильно: а) два відсотка населення, півтори тижні, укласти четверо договорів; б) з першим лютого; одна третя сантиметра, триста чотири львів'янина; в) у вісьмистах пунктах; пів сьомої години, одна ціла, п'ять десятих хвилин; г) півтори року, чотириста вісімдесят одна гривня, чотири столи.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 / 2	Українська мова за професійним спрямуванням у системі літературної мови. Мета і завдання курсу “Українська мова за професійним спрямуванням”, його зміст та структура. Мова як суспільне явище, функції мови. Поняття національної (літературна мова і діалекти), державної, рідної мови. З історії становлення та розвитку української мови. Сучасна мовна ситуація. Мовна політика: нормативно-правові засади функціонування української мови (аналітичний огляд мовного законодавства). Українська літературна мова, її основні ознаки (мовна норма, стиль). Правописні зміни.	лекція	1. Закон України “Про забезпечення функціонування української мови як державної” (№ 2704-VIII, чинний від 16.07.2019). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19 2. Український правопис. К.: Наукова думка, 2020. 392 с. 3. Караванський С. Пошук українського слова або Боротьба за національне „Я”. Київ : Академія, 2001. 240 с. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0002108		
2 / 2	Українська мова у професійному спілкуванні: ознаки, функції, норми.	практичне заняття	1. Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352с.	1. Ознайомтесь із новими правилами українського правопису. Випишіть по 2 приклади змін на орфографічному,	

			2. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010. 3. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 360 с. 4. Українська мова у ХХ сторіччі: історія лінгвоциду: док. і матеріали / упоряд. Л. Масенко та ін. К., вид. дім «Києво-Могилянська акад.». 2005. 399 с. 5. Український правопис. К.: Наукова думка, 2020. 392 с. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019	граматичному, словотвірному рівнях. 2. Підберіть 3 факти з історії української мови у ХХ столітті та прокоментуйте їхній вплив на подальший розвиток мови. 3. Опрацюйте закон України «Про забезпечення функціонування української мови як державної» (Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-19). Виберіть одну сферу і прокоментуйте, як у її межах повинна функціонувати українська мова як державна. 4. Виявіть порушення мовних норм у запропонованих текстах і прокоментуйте їх.	
3 / 2	Усне спілкування у професійній діяльності. Стили професійного мовлення. Культура мови і культура мовлення (комунікативні ознаки). Суржик. Специфіка усного мовлення: жанри офіційно-ділового та наукового стилів (бесіда, промова, дискусія, полеміка, доповідь та ін.). Засоби милозвучності української мови. Орфоепічні та акцентуаційні норми української	лекція	1. Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 360 с. 2. Пономарів О. Д. Стилїстика сучасної української мови : [підручник]. Тернопіль :		

	літературної мови.		Навч. книга Богдан, 2000. 248 с. 3. Складні випадки наголошення : словник-довідник / [уклад. С. Головащук]. – Київ : Либідь, 1995. – 192 с. 4. Стахів М. Український комунікативний етикет. Київ : Знання, 2008. 246 с.		
4 / 2	Стили професійного спілкування. Особливості усного мовлення.	практичне заняття	5. Культура віртуального спілкування [Електронний ресурс]. URL: http://www.4uth.gov.ua/library_science/publishing/netiquette_2010.doc 6. Мацюк З.О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с. 7. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О. М. Стилїстика української мови : підручник. К. : Вища школа, 2003. 462 с. 8. Масенко Л. Суржик: між мовою і язиком. Київ : Вид. дім “Кисво-	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 1. З’ясуйте значення понять: <i>культура мислення, культура мовлення, культура поведінки, культура професійного спілкування, правила етикету, мовленнєвий етикет, нетикет, мовленнєва помилка.</i> 2. Наведіть приклади текстів, які демонструють усі підстили наукового стилю української мови. 3. Наведіть зразок тексту офіційно-ділового стилю і доведіть його належність до цього стилю.	

			Могілянська академія”, 2011. 135 с.	4. Проаналізуйте виступи (визначте дотримання мовних норм, структуру, особливості досягнення мети). Письмова робота	
5 / 2	Специфіка професійної комунікації. Мовна особистість. Мовна особистість фахівця. Стратегії мовної поведінки і безбар'єрне спілкування у професійно-педагогічній комунікації. Риторика як наука. Спілкування як діалог. Засоби невербального спілкування (екстралінгвістичні засоби). Інтонаційна виразність усного мовлення. Український мовленнєвий етикет у професійній сфері. Специфіка спілкування у віртуальному просторі. Нетикет.	лекція	1. Сагач Г. Ділова риторика: мистецтво риторичної комунікації. Київ : Зоря, 2003. 255 с. 2. Томан І. Мистецтво говорити. Київ : Україна, 1996. 269 с. 3. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів: Сполом. 225 с.		
6 / 2	Специфіка публічної комунікації засобами української мови.	практичне заняття	1. Піз А., Піз Б. Мова рухів тіла. Розширене видання / Перекл. з англ. Н. Лавської. К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2019. 416 с. 2. Риторика : підручник / З. Куньч та ін. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018. 496 с. 3. Бондаренко В.В. Риторика. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2008. 121 с. 4. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування. Львів: Сполом. 225 с.	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) 1. Підготуйте публічний виступ на тему, яка стосується вашого майбутнього фаху з дотриманням правильних мовних та позамовних параметрів. Тривалість виступу – 3-4 хв. 2. Опрацюйте одну зі статей на вибір і зробіть коротку презентацію («Децо про етикет», «Як поводитися у товаристві» (Джерело: «Антисуржик» / За заг. ред. Олександри Сербенської. Львів, 2011. С. 19-30); Цифровий етикет 2020: правила гарного	

				тону, коли ви онлайн. URL: https://jobmix.net/blog/post/tsifrovoy-etiket-2020-pravilakhoroshego-tona-kogda-vy-onlayn/).	
7 / 2	Слово у мові професійного спілкування. Лексичні норми та лексичні помилки у професійному мовленні Слово як мовна одиниця. Словниковий склад української літературної мови. Зайва багатослівність у професійному мовленні – плеоназм, тавтологія. Синонімія, антонімія, фразеологія, паронімія української фахової мови. Явище міжмовної омонімії. Абревіатури у професійному мовленні. Правила скорочування слів. Слова іншомовного походження. Неологізми. Пуризм та калькування як способи поповнення лексичного складу мови. Поняття “термін”, “номен”, “професіоналізм”. Термінолексика загальнонаукова, міжгалузєва та спеціальна. Історія формування та шляхи поповнення української наукової фахової термінології. Поняття про термінологічний стандарт. Українська фахова термінографія.	лекція	1.Мацько Л. І., Кравець Л. В. Культура української фахової мови : навч. посіб. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. 360 с. 2.Мацюк З. О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с. 3.Пілецький В. Український термін як національно-культурне явище // Вісник Львівського університету ім. І Франка. Серія філологічна, вип. 38, ч. 1, 2006. С. 47-56. 4.Пономарів О. Культура слова: Мовностилістичні поради : [навч. посіб.]. Київ : Либідь, 2008. 240 с.		
8 / 2	Лексичні норми у професійному мовленні.	практичне заняття	1.Сербенська О., Білоус М. Екологія українського слова. Практичний словничок-довідник. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. 68 с. 2.Український лінгвістичний портал	Практичні завдання (рукопис, власна розробка)	1. Опрацюйте статтю «Правильно вживаймо слова відношення, відносини, взаємини, стосунки». («Антисуржик» / За заг. ред. Олександри Сербенської. Львів,

			«Словники України». URL: http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/ 3.Одинадцятитомний словник української мови. URL: http://sum.in.ua/ 4.Словник української мови у 20 томах. URL:https://services.ulif.org.ua/expl/Entry/index?wordid=20479&page=691 5.Словотвір. Майданчик для перекладів запозичених слів: URL: https://slovotvir.org.ua/ 6.Мацюк З.О., Станкевич Н.І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. К. : Каравела, 2011. 352 с.	2011. С. 101). Придумайте власні речення із запропонованими словами. 2. Проаналізуйте статтю Лариси Масенко «Усні форми побутування мови. Явище вульгаризації мовлення» і випишіть, які чинники впливають на вульгаризацію мовлення. 3. Ознайомтесь із статтею (на виш вибір) із блогу мовознавця Олександра Пономарева.URL: (http://www.bbc.co.uk/ukrainian/blogs/2014/12/141208_ponomariv_blog38_ko) і випишіть кілька прикладів правильного слововживання. 4. Опрацюйте правила графічного скорочення слів. Випишіть 10 прикладів скорочень, які є новими для вас. (Український правопис. С. 66-69. URL: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/ukrayinskij-pravopis-2019) 5. Знайдіть словники, які стосуються вашого майбутнього фаху. Виберіть один і проаналізуйте його, а також одну словникову статтю	

				(тип словника, кількість одиниць; як наведено тлумачення слова, інші характеристики). 6. Робота із редагуванням слів і словосполучень з метою виявити лексичні помилки та вміти знаходити правильні варіанти для них. Письмова робота	
	МОДУЛЬ II				
9 / 2	Граматичні мовні норми. Морфологічні норми української мови за професійним спрямуванням: види та способи реалізації. Нормативні аспекти вживання у текстах професійного спрямування самостійних та службових частин мови.	лекція	1. Мацюк З.О., Станкевич Н.І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. К. : Каравела, 2011. 352 с. 2. Мацько Л., Кравець Л. Культура української фахової мови : [навч. посіб.]. Київ : ВЦ „Академія”, 2007. – 360 с. 3. Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. Київ, 2001. 4. Український правопис. Київ : Наукова думка, 2019.		
10 / 2	Граматична правильність у професійному мовленні (іменні частини мови).	практичне заняття	1. Мацюк З.О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с.	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) Робота із виявленням граматичних помилок (у	

			2.Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010. 3.Середницька А. Я., Куньч З. Й. Українська мова (за професійним спрямуванням): навч. посіб. К.: Знання, 2010. 211 с. 4.Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчальний посібник / Г. Л. Вознюк та ін. Львів, 2010. 180 с. 5. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення: навч. посібник. К., 2000. 6. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010.	вживанні іменних частин мови) у текстах фахового спрямування.	
11 / 2	Граматична правильність у професійному мовленні (дієслово, службові частини мови).	практичне заняття	1.Мацюк З.О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с. 2.Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010. 3.Середницька А. Я., Куньч З. Й. Українська мова (за професійним	Практичні завдання (рукопис, власна розробка) Робота із виявленням граматичних помилок (у вживанні дієслова та службових частин мови) у текстах фахового спрямування. Письмова робота.	

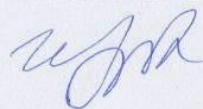

			спрямуванням): навч. посіб. К.: Знання, 2010. 211 с. 4.Українська мова (за професійним спрямуванням) : навчальний посібник / Г. Л. Вознюк та ін. Львів, 2010. 180 с.		
12 / 2	Синтаксичні особливості мови професійного спрямування. Специфіка писемної комунікації. Особливості синтаксису професійного мовлення. Порядок слів у реченні. Координація присудка з підметом. Складні випадки керування. Функції простого і складного речення в системі професійного мовлення. Правильність вживання компонентів ускладненого простого речення (однорідні члени, вставні звороти та ін.). Синонімія синтаксичних конструкцій.	лекція	1. Вихованець І.Р. Граматика української мови: Синтаксис. К.,1993. 2. Шевчук С., Клименко І. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник]. Київ : Алерта, 2012. 696 с.		
13 / 2	Синтаксичні особливості української мови за професійним спрямуванням.	практичне заняття	1. Микитюк О. Сучасна українська мова: самобутність, система, норма. Львів, 2010. 2.Пономарів О. Культура слова. Мовностилістичні поради. Київ, 2001. 3. Сучасна українська мова: Синтаксис / За ред. О.Д.Пономарева. К.,1994 4. Терлак З. Українська мова: Збірник вправ із синтаксису та пунктуації. Львів : Світ, 1999. 224 с.	Практичні завдання (рукопис, власна розробка). Робота із редагуванням текстів і виявленням синтаксичних помилок. Створення речень і текстів відповідно до сучасних синтаксичних норм української мови.	

	МОДУЛЬ III				
14 / 2	Текст офіційно-ділового стилю Документ як основний вид офіційно-ділового мовлення, його функції. Класифікація, структура документів. Документознавство, діловодство. Електронний документообіг. Загальні вимоги до оформлення документів, особливості мови ділових паперів. Характеристика найуживаніших документів: заява, автобіографія, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, протокол, розписка, доручення.	лекція	1. Коваль А. П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. К. : Вища школа, 1970. 306 с. 2. Семеног О. Культура наукової української мови: навч. посібник. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. 252 с. 3. Мацюк З.О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с.		
15 / 2	Створення документів: заява складна, резюме, характеристика, рекомендаційний (мотиваційний) лист, пояснювальна записка.	практичне заняття	1. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Електронний ресурс. URL: http://lib.pnu.edu.ua/files/dstu-8302-2015.pdf 2. Семеног О. Культура наукової української мови: навч. посібник. Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2008. 252 с. 3. Мацюк З.О., Станкевич Н. І. Українська мова професійного спілкування : навч. посіб. Київ : Каравела, 2011. 352 с.	Аналіз і написання документів (заява, резюме, мотиваційний лист)	

16/2	Текст як об'єкт професійного мовлення і форма організації професійної діяльності. Особливості текстів наукового стилю Текст як одиниця стилістичного рівня мови. Науковий стиль. Модель і структура наукового тексту. Особливості мови текстів наукового стилю. Псевдонауковий стиль (науковий жаргон). Різновиди наукових робіт (реферат, наукова стаття, анотація, курсова, дипломна, магістерська робота, рецензія, відгук тощо). Плагіят. Правила бібліографування.	лекція	1. Семенов О. М. Культура наукової української мови. К. : ВЦ «Академія», 2010. 216 с. 2. Філіпенко А. Основи наукових досліджень : конспект лекцій. К. : Академвидав, 2004. С. 85-153.		

Автор

Христина Щепанська

"Погоджено"

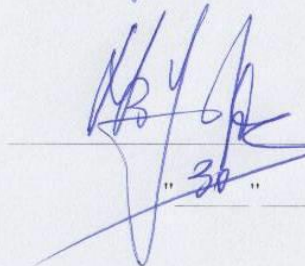
Голова методичної ради
біологічного факультету

Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 30 " 08. 2021 р.

Гарант ОПШ

Віталій ГОНЧАРЕНКО

" 30 " 08. 2021 р.